

[Justitsministeren]

med godt 14 pct., og antallet af straffesager har været stigende i 1988 og 1989, men udviser et fald i 1990. Antallet af tinglysningssager er gennem de sidste 4 år faldet fra godt 2 millioner til godt 1,5 millioner sager årligt.

Sammenfattende kan man således sige, at sagsantallet ved byretterne efter flere års stigning nu er begyndt at falde igen. En opgørelse over landsretternes sagsantal viser, at antallet af almindelige civile førsteinstanssager fra 1989 til 1990 er faldet med godt 50 pct. i Østre Landsret, nemlig fra 1.077 til 534, og med godt 41 pct. i Vestre Landsret, fra 555 til 323. Det skyldes bl.a. den omlægning af domstolenes saglige kompetence, som jeg skal vende tilbage til. I samme periode er antallet af visse typer straffesager ganske vist steget. F.eks. er antallet af nævningesager steget i begge landsretter med omkring 12 pct., nemlig fra 67 til 75 nævningesager i alt. Men sagsstatistikkerne for begge landsretter viser dog et samlet fald i antallet af sager både i 1989 og i 1990. Fra 1989 til 1990 er sagsantallet ved Østre Landsret således faldet med godt 14 pct., mens sagsantallet i Vestre Landsret i samme periode er faldet med godt 5 pct. I denne periode har antallet af dommere været stort set uændret. Det synes jeg er væsentligt at tage med i betragtning, når vi diskuterer selve ressourcetilbruget og indsatsen, også når vi taler ventetider ved retterne.

Justitsministeriet søger jo løbende at effektivisere og modernisere domstolssystemet, og det gælder både på lovgivningsområdet og på det administrative felt. Jeg skal ikke gå i detaljer med de allerede gennemførte lovændringer, som jo er bekendt for Folketinget, men jeg vil da nævne, at der som tidligere omtalt er gennemført en ændring af retsplejelovens regler om domstolenes saglige kompetence netop med det formål at reducere antallet af civile sager ved landsretterne og dermed også beramelsestiden.

Herudover er lovgivningen bl.a. ændret således, at der er indført bødesanktion ved kørsel i frakendelsestiden i førstegangstilfælde, og der er indført en regel, hvorefter civile sager med en værdi på under 10.000 kr. kun kan ankes med Justitsministeriets tilladelse. Endvidere er der sket en forhøjelse af ankegrænsen i mindre politisager og en begrænsning af området for domsmænds medvirken i sager om spritkørsel. Disse regler sigter bl.a. på at effektivisere sagsbehandlingen ved retterne.

På lovgivningsområdet er der også andre initiativer i gang. Der er nedsat et skiftelovsudvalg, som skal foretage en fuldstændig revision af reglerne om skifte af dødsboer, og Retsplejerådet har afgivet en betænkning om modernisering og forenkling af tvangsfuldbyrdelsen. På begge områder berøres bl.a. spørgsmålet om at lade visse opgaver udføre ved advokater i stedet for ved domstolene. Det indgår i overvejelserne.

Også fra dommerside er der fremkommet en række forslag til ændringer i det bestående system. Jeg tænker navnlig på det idéoplæg, som Dommerforeningen kom med i begyndelsen af året. Og som et vigtigt element i den løbende modernisering og effektivisering af retsvæsenet indgår indførelse af ny teknologi.

Jeg mener, man skal understrege, at det ikke bare er et spørgsmål om besparelser. Det drejer sig nok så meget om at automatisere en række arbejdsrutiner for derved at give mere tid til sagsbehandlingen. Fra dommerside er det udtrykt på den måde, at i det omfang en rationalisering giver mere tid til behandlingen af de problemer, som den enkelte sag rummer, er anvendelse af moderne teknologi et bidrag til øget retssikkerhed.

Et andet vigtigt aspekt af den nye teknologi er naturligvis muligheden for at nedbringe ekspeditionstiderne og derved også give borgerne en bedre service. I den seneste 5-års-periode er der investeret i alt henved 60 mio. kr. i lokal edb-teknologi ved retterne, og antallet af teknologiske arbejdspladser er i perioden vokset fra ca. 100 til ca. 800, svarende til ca. en tredjedel af retternes arbejdspladser.

For tiden arbejdes med en række projekter for landsretterne og byretterne. Det drejer sig om tekstbehandling, journaliserings- og sagsstyringssystemer for straffesager og civile sager samt sagsbehandlingssystemer for fogedsager og tvangsauktioner.

Blandt de fremadrettede projekter, som jeg gerne særligt vil fremhæve, er edb i tinglysningen. Der er der gjort, synes jeg, et nødvendigt og meget grundigt forarbejde. Edb i tinglysningen vil føre til, at de gammeldags, støvede protokoller og tingbøgerne, som man kender, og som jo har eksisteret i den form, hvori de forefindes nu, i umiddelige tider, erstattes med et effektivt, moderne edb-system. Herved vil der ikke blot blive tale om en mærkbar rationalise-